

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Ciechanowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 19 marca 2015 roku

sprawy z powództwa (...) w G.

przeciwko R. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na punkt II postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 21 stycznia 2015r. w sprawie sygn. akt III C 1564/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2015r. w sprawie sygn. akt III C 1564/14 Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie umorzył postępowanie (pkt I) oraz zasądził od powoda(...)w G. na rzecz pozwanej R. K. kwotę 738 zł, w tym 23 % podatku od towarów i usług, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (pkt II).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, iż pismem procesowym datowanym na dzień 4 grudnia 2014 r. powód cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia i wniósł o umorzenie toczącego się postępowania. Wobec powyższego umorzono postępowanie na podstawie art. 355 § 1 kpc, uznając powyższą czynność strony powodowej za dopuszczalną w świetle art. 203 § 4 kpc. W treści sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, ustanowiony z urzędu pełnomocnik pozwanej wniósł o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Koszty postępowania poniesione przez pozwaną, stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik procesu określonej w art. 98 § 1 k.p.c., obciążają powoda jako przegrywającego proces. W świetle art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony, zaś przepis ten z mocy art. 99 k.p.c. stosuje się do kosztów procesu poniesionych przez strony reprezentowane – tak jak w niniejszej sprawie – przez radcę prawnego. Podstawę prawną, w oparciu o którą określono wynagrodzenie radcy prawnego reprezentującego stronę pozwaną stanowiły uregulowania zawarte w § 2 ust. 2 i 3 oraz § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. W sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, sąd podwyższa opłaty o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach.

Zażalenie od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła pozwana zaskarżając je w części, tj. w zakresie punktu II postanowienia oraz wnosząc o zasądzenie od powoda na rzecz pełnomocnika pozwanej ustanowionego z urzędu M.

B. kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 738 zł. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie § 1 w zw. z § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu ((...))poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej I. K., nie zaś radcy prawnego ustanowionego z urzędu M. B. kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 738 zł.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca podniosła, że kwestię opłat za czynności radcy prawnego reguluje § 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia(...) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez (...) kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Logicznym jest zatem zasądzenie ich bezpośrednio na rzecz pełnomocnika, nie zaś imiennie wskazanej strony pozwanej albowiem w przypadku dobrowolnego spełnienia świadczenia przez powoda do rąk pozwanej, ewentualne ściągnięcie w drodze egzekucji łączyć się może z brakiem przekazania należności pełnomocnikowi. Koszty zastępstwa procesowego nie zostały wyłożone przez pozwaną w żadnej części, zatem nie zasadne jest zasądzenie ich zwrotu na rzecz pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył co następuje

Zażalenie pozwanej okazało się bezzasadne, a argumentacja w nim zaprezentowana nie mogła prowadzić do wydania rozstrzygnięcia w postulowanym przez załącą kierunku.

Sąd Odwoławczy podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia i przeprowadzone w ich świetle rozważania prawne. Nie zachodzi, przeto konieczność i potrzeba powielania tychże wywodów (vide: wyrok SN z dnia(...))

Zgodnie z art. 98 § 1 kpc, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Omawiany art. 98 kpc statuuje dwie podstawowe zasady rozstrzygnięcia o kosztach procesu: zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z którą strona przegrywająca (merytorycznie albo formalnie) zobowiązana jest zwrócić swojemu przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu (por. m.in. uchwała składu siedmiu sędziów SN - zasada prawna z dnia (...) (...)SN z dnia (...)); orzeczenie SN z dnia (...) postanowienie SN z dnia 10 września (...) (...)) oraz zasadę kosztów niezbędnych i celowych, zobowiązującą stronę przegrywającą do zwrotu przeciwnikowi procesowemu tylko tych poniesionych faktycznie kosztów procesu, jakie były niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zatem w przypadku wygrania procesu, koszty procesu (w tym koszty zastępstwa procesowego) zasądza się od przeciwnika procesowego na rzecz strony wygrywającej postępowanie.

W przypadku wygrania procesu przez stronę reprezentowaną przez pełnomocnika z urzędu zwrot kosztów z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej przez niego świadczonej zasądza się na rzecz strony reprezentowanej, nie zaś jej pełnomocnika (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia(...) (...) w sprawie(...)). Pogląd ten stanowi prostą konsekwencję brzmienia art. 122 § 1 k.p.c. stanowiącego m.in., iż adwokat lub radca prawny ustanowiony zgodnie z przepisami niniejszego działu ma prawo - z wyłączeniem strony - ściągnąć sumę należną mu tytułem wynagrodzenia i zwrotu wydatków z kosztów zasądzonych na rzecz tej strony od przeciwnika.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy orzekając o kosztach postępowania słusznie więc zasądził je od powoda na rzecz pozwanej korzystającej z pomocy prawnej z urzędu, nie zaś na rzecz samego pełnomocnika świadczącego tę pomoc prawną.

Podnoszona przez załącą okoliczność, iż w przypadku dobrowolnego spełnienia świadczenia przez powoda bezpośrednio do rąk pozwanej, ewentualne ściągnięcie należnej kwoty w drodze egzekucji łączyć się może z brakiem jej przekazania pełnomocnikowi - należy uznać pozostającą poza zakresem kwestii prawnej związanej z zasadami orzekania o kosztach pomocy prawnej udzielonej przez pełnomocnika z urzędu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)